

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neînscrise nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
Se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BUREOURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Duker Nachf
Nuz. Augenthaler & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelich Nachf. Anton Oppelich.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmonid pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifar și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 8 fr. pe ar
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajiu I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dărușul în casă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 corone. — În exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 18.

Brașov, Vineri 24 Ianuarie (6 Februarie).

1903.

Crisa venezuelană.

„Ar fi întristător decât procederea noastră ar amenința bunele noastre raporturi cu America, dăr nu pot crede, că guvernul din Washington, care cunoșce bine împrejurările, ne-ar lua-o în nume de rău. Dăr nici o națiune n'a consimțit cu atăta sinceritate la doctrina lui Monroe, ca cea engleză!“

Cu aceste cuvinte și-a terminat directorul general al postelor engleze, Austen Chamberlain, vorbirea sa despre procederea anglo germană față cu Venezuela, vorbire ținută în Birmingham. Este caracteristic, că pe când recunoșce că în statele americane e mare nemulțumirea din cauză, că Anglia a luat în unire cu Germania măsură în contra guvernului venezuelan, care se făcuse culpabil de acte de violență în contra corăbiilor engleze și a supușilor engleși, pe atunci constată și faptul, că cooperarea cu Germania este cât se poate de nepopulară chiar și în Anglia.

Escitarea cea mare, ce s'a produs în sinul populațiunii Americii de nord contra Germaniei, a fost cauzată mai ales de acțiunea din urmă a Germaniei, a căreia vase de război au bombardat unul din orașele întărite venezuelane. Opiniunea publică influențată de „jingoism“, vede în atacul german o prea mare îndrăsnelă.

Ținând seamă de agitarea cea mare a spiritelor, guvernul Statelor Unite a început a face pregătiri de mobilizare formale. În arsenale se lucrează și nopțe, ér ministerul marinei negociază cu Chile pentru cumpărarea unor corăbii de război mari.

Se șce că guvernul Statelor Unite a luat asupra-și să negocieze cu Anglia, Germania și Italia ca mijlocilor pentru Venezuela. Reprezentantul guvernului american, Bo-

wen, pare a-și da totă silința de a ajunge să încheie un compromis mulțumitor cu puterile interesate, dăr fără noroc.

E vorba, că în ce mod să fie asigurate pretensiunile creditorilor englesi, germani și italieni din veniturile Venezuelei. Bowen a propus la dorința presidentului Castro ca toate națiunile, țcări au pretensiuni bănesci față cu Venezuela, să fie în unul și același chip despăgubite. Cele trei puteri, cari au blocat Venezuela, reclamă șinsă ca creditorii lor să fie separat asigurați și mulțumiți.

Până acum nu s'a putut stabili nici o înțelegere în privința acésta, dăr animositatea contra Germaniei e în creștere atât în America, cât și în Anglia.

Guvernul engles nu mai șce cum să se apere contra acușățiunilor, că s'a unit în acésta cestiune cu Germania ér publicul engles merge până a bănuși pe Germani, că ar avé de cuget a nimici raporturile actuale amicabile dintre Marea Britanie și America.

Interesantă este și atitudinea deosebită a Franței, care reclamă nisce privilegii vechi ale sale față cu Venezuela și în genere se arată foarte mult preventore față cu Statele-Unite.

Incurcătura venezuelană este și ea un punct negru pe orizontul constelațiunilor politice din lumea vechie și cea nouă și este un semn, că viitorul pretutindenți e nesigur.

Din dieta ungară. În ședința dela 4 Februarie s'a dat cetire hotărârii juriului în afacerea incompatibilității lui Györfy. Conform acéstei hotărâri Györfy trebuie să declare în timp de 8 zile decât opteză pentru mandatul de deputat ori pentru postul incompatibil, ce-l are la banca de scomp. Sunt prenotate două interpelații. 1, A deputatului *Nessi* asupra regulării le-

fulor funcționarilor și a lui *Marjay* asupra simplificării administrației. La desbaterea proiectelor militare ce s'a urmat în acea ședință, Edmund *Barta* dice, că desbaterea acésta are de scop a arăta cum tradăce partidul liberal drepturile națiunii. Agricultorul este ținut din adins în dependență economică de Austria, cu scop ca Ungaria să ajungă întâi cerșitoare apoi sclavă. O națiune economicesce ruinată nu e capabilă a se apăra. Militarismul este dușmanul nostru de mărte, care strivesce totul. Respinge proiectul.

Proiectele militare in Austria.

În comisiunea pentru apărarea țării, deputatul Dr. *Lang* cere aducerea în consonanță a emblemelor armatei cu dreptul public al Boemiei, întroducerea serviciului de 2 ani și reformarea codului penal militar. *Schicker* protesteză atât contra pretensiunilor formulate de Cehi, cât și contra celor formulate de Maghiari și susține unitatea armatei. — Ministrul *Wellsersheimb* luând cuvântul a răspuns la toate obiecțiunile aduse în cursul desbaterei și a declarat, că spriginesce propunerea lui *Popovski*, care cerea ca rezerviști suplimentari să nu fie chemați sub arme. Ministrul a declarat, că toți acei rezerviști suplimentari chemați în speranța votării acéstuș paragraf, au fost din nou concediați. Încât pentru reforma codului militar, acésta se află în studiu și se speră, că în curând cei doi ministri ai justiției vor căde de acord asupra ei. Sarcinile militare nu e speranță să pótă fi reduse, deore-ce toate puterile își măresc forțele militare. Chestia serviciului de doi ani este complicată.

O nouă cucerire de patrie.

Domnul Dr. Petru Dobránsky scrie sub titlul de mai sus în „Budapesti Hir-lap“ un important articol, din care reproducem următoarele:

„Ungaria a fost timp de o mie de ani a Ungurilor. În patria acésta chiar și pe timpul cuceririi turcesce proprietatea pământului era a Ungurilor. Acum să

aruncăm o privire și să vedem, a cui e Ungaria? Cine sunt acuma proprietari și stăpâni pe pământul unguresc?

Acéstea sunt chestiuni vitale de cari trebuie să ne ocupăm în acéste timpuri, când poporul nostru muncitor emigrează pe an cu sutele de mii, ér pământul străbun se clatină sub picioarele noastre.

Decă luăm în considerare de astădată numai pământul arător (fără păduri și pășuni), vedem că avem proprietăți mărunțele de la 0—5 jughere în număr de 1,459.893 cu teritoriu de 1,467.533 hectare, proprietăți mici 5—100 jughere 1,311.218 în hectare 11,574.860. Proprietăți mijlocie 100—1000 j. c. 20.797 în hectare: 3,399.401, ér proprietăți mari de peste 1000 jughere avem 3.977 cu un teritoriu de 7,451.640 hectare. Cu alte cuvinte suma proprietăților unguresce este de 2,795.885 cu 23,893.434 hectare. Va se șce din cele aprópe 20 mil. de locuitori 2,795.885 ómeni au proprietate de pământ, ér 16,904.115 ómeni n'au proprietate de pământ. Deși între proprietarii noștri sunt și mulți necăsătoriți, să presupunem că toți proprietarii sunt căsătoriți și cu familie și că fiecare familie de proprietar constă din câte 4 membri: bărbat, nevastă și doi copii. Rămân 8,516.470 ómeni, cari n'au nici ei, nici părinții lor proprietate de pământ.

Intrebarea este: Din ce trăiesc acéste opt milioane de ómeni, când nici milioanele numérate între proprietari nu trăesc toate esclusiv din moșia lor, ci pe lângă agricultura mai au și diferite funcțiuni în biserică, la comitat, comună, institute financiare, întreprinderi etc.

Numărul acélor, cari sunt în armată, comerțiu, industrie etc. îl putem taxa la 1½ milion.

Scăđindu-i și pe acéștia, tot mai rămân 7,016.460 ómeni la cari trebuie să le căutăm isvórele din cari trăiesc. Pânea acéstor șapte milioane este slujba, munca în biurouri, la întreprinderi, comerțiu etc. În numărul acéstoră se cuprind odăiașii, servitorii, rindașii, lucrătorii cu ăiaua și masele mari ale lucrătorilor agricolii, cari fac la olaltă un milion, două sute patrușeci și două de mii suflete. În țera noastră

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Petru Pavel Aron.

Intâmpinarea unei nedrepte aprecieri istorice despre acest Episcop.

Cei mai însemnați conducători ai bisericii și poporului român din Transilvania în veacul al 18-lea au fost Inocențiu Micul, numit Klein, și următorul său Petru Pavel Aron. Prin marile lor însușiri sufletești, acéști doi episcopi s'au completat óre-cum unul prin altul și numai împreună au putut pune temelii culturale Românilor prin școli și prin ea a regenerațiunii și emancipării naționale. Acésta se putea vedé și din puținele cunoscințe istorice, cari le aveam despre acel timp înainte de importantele opere ale părintelui canonic Dr. Augustin Bunea. D-sa prin istoria despre Inocențiu Klein și Petru Pavel Aron, ne-a făcut cunoscută cu de-amăruntul starea Românilor de sub păstoria acéstor doi Episcopi, și a pus într'o lumină deplină și neîndoiosă caracterele lor de-o mărime antică.

O asemenea lucrare era de mult dorită, mai ales pentru P. Pavel Aron. Klein, grație activității sale politice, a fost tot-déuna adorat de Români ca un martir cădut în luptă pentru drepturile poporului.

Numele lui Aron însă, tocmai pentru-că apucase o cale, în parte deosebită de a predecesorului, dăr care ducea la aceeași țintă, a rămas în mintea unora micșorat prin intrigile țesute în contra lui; așa că sórta părea că nici după un secol și jumătate nu încetase de a persecuta pe acest om mare și sfânt preot, care n'a trăit de cât pentru binele poporului său.

După ce dușmanii săi și ai Românilor reușiră a-i înstreina pe un scurt timp inimile celor mai scumpi ai săi, se aflau și astăzi ómeni erudiți, ca d. e. E. Hurmuzachi, în Fragmente istorice v. II, cari îl acuză, că ar fi complotat cu Iesuiții în contra lui Klein și ar fi contribuit la căderea lui pentru a-i lua locul.

Scrierea părintelui canonic Bunea arată ađi lămurit nevinovăția lui P. P. Aron și marea lui însemnătate istorică. Cu toate acéstea, lucru de mirare! tocmai

în o dare de seamă plină de laude asupra acéstei serieri, publicată în „Convorbiri literare“ nr. 10 de la 1 Octomvrie 1902, un tînăr profesor de istorie, a căruș erudițiune și estra-ordinare calități și activitate ne promet un mare istoric, află că „Aron, care a păstoria o turmă, ce-i tot fugéa de sub cărjă, de la 1751 la 1764, nu e mare personalitate, nici o frumoșă memorie, nici o figură dramatică, precum în tustrele a fost Klein, purtătorul de stég, cădut în mijlocul dușmanilor, în cari cutezase a străbate. Un cinstit călugăr... N'a stat în scaunul său de cât pentru a înălța rugăciuni, a înfrunta prigoniurile, a răspândi facerile de bine. — Dăr un om deosebit n'a fost“.

„Nu numai atât; — continuă d. N. Iorga — „Când el a fost înălțat la episcopie, drumul său a trecut peste predecesorul său învins și pe suferințele nemeritate ale acéstuia i-s'a întemeiat tronul... Pentru-ca apariția lui Petru Aron să pótă fi salutată cu bucurie, ar trebui nu schimbări de amănunte în relațiunile de rivalitate între el și Klein, ci neexistența, dispariția acéstuia, pe lângă care, fiind cum

era, Aron trebuia să se înfățișeze și mic și nedrept“.

Om „nedrept“ episcopul Aron? Și cătră cine? Cătră Klein, pe care-l venera pentru faptele și calitățile sale, și care, după ce Aron s'a întors de la studii din Roma în 1743, îl ținea în Blașiú lângă sine ca pe omul său de încredere; ér în 1744 îl luase cu sine la Viena, ca să-i fie de ajutor prin cunoscințele sale în procesul ce i-se deschisese?! Pentru-că nu ca vicar l'a însoțit la Viena, ci ca simplu particular, ca amic și preot capabil. Vicar era atunci Nicolau Pop din Biia. Numai după mărtea acéstuia a fost numit Aron vicar episcopesc în 1745 de cătră Klein, pe când acesta era în Roma. Acest fapt arată încrederea ce avea în el și bunele lor relațiuni.

„Relațiuni de rivalitate între Aron și Klein?“ — Dăr atunci Aron n'a fost omul cu suflet sfânt și amicul intim al lui Klein, cum se vede din relațiunile lor și înainte și după 1747, până la mărtea lui Aron. Atunci acésta n'a fost decât un egoist, cum îl numesc într'un loc Hurmuzachi, care-l cunoșce așa de puțin,

sărăcă în industrie și comerț din populația acosta de peste șapte milioane de servitori și lucrători, cei ce câștigă pâinea își au isvorul lor de trai în agricultură, în pământ.

Dacă scădem din cele aprăpe douăzeci de milioane, numărul soldaților și al acelor, cari își câștigă subsistența prin inteligență, ca industriași, comercianți etc. și al căror număr nu întrece cifra de 1¹/₂ milion, rămân 18 milioane, cari trăiesc din pământ.

Etă de ce națiunea acosta este agrară. Agrară, fiind-că trăiesc din agru, nu însă fiind-că ar fi dușmană industriei și comerțului. Căci cel din urmă agricultor încă scie, că dacă nu e mola, care să-i macine și nu e comerciantul, care să-i dea bani pe produse, atunci munca lui în bună parte este perdută.

Intrebăm acum a cui este Ungaria? A cui e ori ce țară: A aceleia, a căruia e pământul și poporul. Pământul Ungariei este a 2,795.885 de proprietari.

Va să dăcă țara acosta, respective pământul ei este a acelu 2,795.885 de proprietari și a familiilor lor.

Dér ore aceste pământuri sunt ale proprietarilor lor? Ore câte moșii fără sarcini sunt în patria noastră? Acosta se poate vedea la cărțile funduare unde putem afla, că pe moșiile noastre sunt miliarde de datorii. Și afară de datoriile intabulate mai sunt polițele și alte datorii, cari îl apasă pe proprietar până la pământ.

Cine sunt creditorii? — Institutele de credit și economii, ér prin acestea capitaliștii străini, cari ne cumpără ipotecile.

Afară de creditorii aceștia străini, mai sunt numeroși străini de aceia, cari singuri au proprietăți în țara noastră. Moșia străbună a Racoteșcilor este proprietatea principelui Windischgrätz. Ceea ce a ajuns din pământul țării în mâinile proprietarilor străini, nu mai este pământul Ungariei. Stăpânul acelu pământ este strein, amplotașii, servitorii — streini, venitele se duc în țară streină. Cu creditul și cu dreptul de proprietate, pământul maghiar are atâția stăpâni străini, încât pământul Ungariei uumai de jumătate este al nostru. Dér nu numai pământul țării, ci și poporul este în mâinile străinilor, îndatorat la creditorii străini, agricultorii unguri fac agricultură pentru creditorii lor străini, lucrătorii lucrează tot pentru creditorii străini. Statul, guvernul, justiția nu sunt, decât executorii creditorilor străini.

Ungaria aceea, pe care puterea străină nu a putut-o cuceri cu arma, ni-o cucerește acum armata capitaliștilor străini.

A cui este Ungaria?

Datoria statului ungar este de 4614 milioane corone și adăogând la acosta suma anuală de 60 milioane luată asupra

noastră la 1867, datoria totală a statului se apropie de 6 miliarde.

Datoriile proprietarilor de asemenea se urcă la miliarde.

Și datoriile cresc mereu. An de an se urcă datoriile cu câte 200 milioane. După căderea materială urmază decadența morală. Din curțile vechi piere morala unghurască. Virtutele familiare se duc pe copcă. Veneticul nu e ca Ungurul de de mult. Ungaria nouă e cimiteriul Ungariei vechi. Nu mai există adorația vechea pământului. Pământul dobândit la licitație nu e sanctuar veneticului, nu îi este patrie, unde să trăiească și să moră, ci este un obiect de comerț, marfă mobilă, astăzi e a mea, mâne a ta, cine dă mai mult pe ea.

Autorul articolului după ce a făcut tabloul acesta trist economic reclamă ajutor grabnic pentru îndreptarea stăru economică a țării prin împrumuturi eftine, prin înființarea de credite agricole, cari în România s'au înființat încă pe la 1883, în Belgia la 1884, Italia 1887, Franța și Portugalia 1890.

În privința acosta trebuie să intervină statul, cum a intervenit Prusia la 1902.

Pământul trebuie liberat de sarcini și trebuie organizate creditele agricole.

Campania contra institutelor financiare românesce devine din ce în ce mai violentă în presa șovinistă. Sucursala din Clușă a unui mare institut financiar din Budapesta, având slabă clientelă, a primit ordin să nu plătească, decât 3¹/₂% pentru depunerile mai mari. — Cine e de vină la asta? Foile șoviste spun, că nimeni altul, decât „Albina“ și institutele de credit și economii valahe și sășeci și atrage atențiunea guvernului asupra acestor „primejdișce“ institute, cari ar da câte 4¹/₂—5%, numai spre a-și câștiga clientelă pentru programul lor naționalist...

Cercul electoral din Coșea d'abia a devenit vacant prin mórtea lui Fășie și deja are doi aspiranți. Unul este — după „P. L.“ — Dr. Dési, ér al doilea este vicariul episcopesc din Oradea Vasile Mangra. Acest din urmă — dăce „P. L.“ — încă nu s'a decis, dacă va primi seu nu candidatura, dacă însă o va primi, „a declarat, că va candida cu program „patriotic“ pur liberal“.

Interpelare în cestiunea limbei.

Am raportat într'unul din numerile trecute ai fôiei noastre despre importanta interpelare ce s'a făcut în congregația comitatului Arad de la 26 Ianuarie n. anul curent din partea avocatului Mihail Veliciu în favorul dreptului limbei române. Spre întregire mai dăm ađi câte-va amănunte

precum și textul verbal al punctelor interpeleiției amintite.

D-l Veliciu a dovedit înainte de tôte că pe basa legii naționalităților congregația comitatului Arad a fost decis unanim în ședința sa de la 11 Ianuarie 1869 că protocoalele adunărilor generale ale reprezentanței comitatense să fie purtate și în limba română. Apoi a constatat, că cu timpul hotărârea acosta n'a mai fost de loc respectată, așa că protocoalele adunărilor comitatense s'au luat numai în limba maghiară, ignorându-se cu totul dreptul limbei protocolare române.

Din cauza acosta d-l Veliciu a adresat vice-spanului următoarele întrebări:

1) Are d-l vice-comite scire, că congregațiunea comitatensă în ședința sa ținută la 11 Ianuarie 1869 a decis cu unanimitate, ca protocoalele congregațiilor comitatense pe viitor să se ducă și verifice și în limba română?

2) Adeverat este, că în mânia legii și a hotărârii de mai sus protocoalele despre congregațiile comitatense, aici la noi în Arad, nu se duc și în limba română.

3) Dacă e adeverat, cu ce se justifică acosta întrelăsare păcătoasă și nerespectare a usului și a legii?

4) Are d-l vice-comite de gând să dispună ca în viitor, începând cu ziua de ađi, tôte protocoalele congregațiilor comitatului să se ducă și verifice și în limba română?

Se scie că vice-spanul *Dalnoky Nagy* Lajos a dat un răspuns fórte brusc dăcând că legea naționalităților nu se poate executa și că d-l Veliciu i-a replicat, că de dragul șovinismului Românii nu se vor lăpda de limba și de ființa lor etnică, că țara acosta poliglotă a fost și poliglotă va rămâne și că prin urmare nu poate lua la cunoștință răspunsul vice-spanului ca de obicei.

Foile șoviste maghiare din Arad și de pretutindenii strigă și țipă, ca de obicei, contra interpeleiției și comembrilor săi români, cari l'au spriginit prezentându-se în număr mare la adunare.

Atacurile vehemente ale foilor șoviste din acest incident trebuie să întărească numai pe Românii din comitatul Aradului în hotărârea lor de a apăra dreptul limbei române și a nu suferi să mai fie escamotat.

SCIRILE DILEI.

— 23 Ianuarie v

„Magyar Szó“ și advocații români din Deva. Organul l-ii Banffy și al jupânului Pályi (Gutman) crede că cine scie ce act grozav de patriotizm face, când publică în *cadru negru* numele advocaților din Deva, Orăștie și Hațeg, cari au protestat în potriua cunoscutului conclud al camerei din Arad. O dovadă de prost gust și de cinism este acosta din partea lui „M. Szó“ și nimic alta.

incât îl numesc „nepotul“ lui Klein, confundându-l, se vede, cu Samuel Micul. Atunci tótă viața evanghelică a acestui „binefăcător“ n'a fost decât ipocrisie.

Motivul neînțelegerii ivite în 1747 între Aron și Klein a fost tocmai purtarea corectă a lui Aron și temerea lui de a nu compromite, prin acte revoluționare, și interesele biserice și ale episcopului său, Klein, despre care tot se spera, că i-se va da voie să revină în țară și să-și ocupe érași scaunul.

Klein, adecă, vădând piedecile ce i-le făcea curtea aulică transilvană de a se reîntorce, vădând în fine, că însuși pontificale, care încadar încercase a îndupleca pe Împărătesa în favoarea lui, îi propunea acum să abdică de la episcopie, în schimbul unei pensiuni, Klein se hotărî la o măsură extremă. Convins că tot răul îi vine de la Iesuiți, în 10 Septemvrie 1746 ordonă vicariului său Aron, să escludă pe teologul iesuit de la guvernarea diecesei. Ér în 12 Noemvrie 1746 formulă un decret de excomunicare în contra teologului și-l trimise vicariului Aron, poruncindu-i să-l publice în sinod și întregului cler și

popor român, ér pe teolog să-l alunge din reședința episcopescă.

Teologul era numit de împărătesa în virtutea diplomei lui Carol VI din 1738. Afară de aceea teologul, ca călugăr catolic, era sub jurisdicțiunea Papei, nu a episcopului greco-unit. Prin urmare decretul de excomunicare în contra teologului și ordinul de a-l esclude de la administrarea diecesei era un act de resvrătire, atât în contra curții imperiale cât și în contra canónelor.

În acosta situațiune critică, Aron ceru sfat de la nunțiul apostolic, reprezentantul Papei, de la Viena, care-l sfătui ca deocamdată să amâne publicarea decretului. Ér în urma raportului ce făcu despre acest cas la Roma, primi de acolo instrucțiuni să comunice vicariului Aron, ca de aci înainte să nu mai execute astfel de porunci ale Episcopului.

Intr'aceea curtea imperială numi în locul teologului afurisit de Klein pe un altul E. Pallovis. Acum Klein scrisse, nu lui Aron, ci protopopului din Blașiú I. Săcădate, ca împreună cu alt protopop să mérgă la Pallovis și să-l facă atent,

că fără scirea și aprobarea Episcopului nu-i este iertat a intra în diecesă, nici a se instala în curtea episcopescă, nici a lua parte la administrațiune seu a primi salariu din veniturile episcopiei. Și totdeodată trimite și în contra acestuia decret de excomunicare. Vicariul, din aceleași motive, ca și mai 'nainte, nu publică decretul de afurisenie în contra noului teolog; și înscințeză despre acosta atât pe Klein, cât și congregațiunea de Propaganda fide din Roma și pe nunțiul pontifical din Viena.

După acosta în 25 August 1747, Klein numesc vicar în locul lui Aron pe Nicolau Pop, protopopul Balomirului, care pe urmă a trecut în Muntenia și a trăit ca egumen la mănăstirea Curții de Argeș. Ér pe Aron îl afurisește și îl dă în judecata sinodului, ordonând clerului întreg să nu mai comunice cu el, să nu primască nici un Iesuit în diecesă, evitând cu ei orice comunicațiune.

Acest conflict a îndemnat pe istoricul Samuel Micul, să scrie, că Aron s'a unit cu Iesuiții în contra episcopului. Și acosta aserțiune fără temei a repetat-o

Dar generos pentru biserică. Pa rochul Nicolae Suciu din Balomir, tractu Orăștiei, a donat sf. bisericii gr. or. din acosta comună, casa precum și tótă avere: sa nemiscătoare, în preț de 2000 corone. Afară de acosta binefacere a dăruit 2000 corone — asigurațiune de viață — pentru formarea unei fundațiuni, cu scop de a ajuta tinerii din comună, car studiază. Literile fundaționale se vor trimite Prea Veneratului Consistor, ca for supra veghetor al acestor donațiuni maritimose

Noua gardă unghurască de trabanți Se serie din Budapesta: Ministrul-președinte a anunțat în comisiunea financiară la proiectul urcării listei civile, înființarea unei garde unghuresce de trabanți. Ea va consta din 62 persoane și anume 40 gardiști și 22 persoane, cari vor face alte servicii în gardă. Șeful gardei va fi un general ungar. Primul locotenent de gardă va avé rangul unui ofițer superior de la maior în sus până la colonel, ér vagmistru l gardei va avé de asemenea rangul de ofițer. Garda acosta va face serviciul în palatul din Buda, care în curând se va termina și își va avé garnisona permanentă în Budapesta. Garda de arciéri și garda unghurască înființată de Maria Teresia își va menține tôte funcțiunile de până acuma și va face serviciile la tôte ocașiunile mai solemne atât în Viena, cât și în Budapesta. Garda de trabanți unghurască care se înființază acuma va fi paritetică cu garda de trabanți austriacă, ai cărei membri de acum înainte nu vor face serviciu pe teritoriul Ungariei. Comunicatul ministrului președinte este considerat ca un nou succes maghiar.

O „horă“ nouă. „Deșteptarea“ vestesce că balul societății „Junimea“ din Cernăuți va avé o senzație musicală, datorită compositorului Dr. *Gr. cav. Pantasi*, anume o horă națională, al cărei motiv e dragostea de țară. Despre acosta horă djarul uumit dăce: Prin musică sunt simbolisate în ritm și melodii peripețiile iubirii de țară în nuanțele ei atât de simple, sincere și atrăgătoare. Hora se va executa mai întâi concertando, urmând apoi dansul. Musica are cu desăvârșire caracterul melodiei populare, fără să plagieze.

Rescôla din județul Suceava. Țărani din cătunul Conțesci, comuna Pașcani, județul Suceava, s'au resculat în contra receptorilor, cari au încercat să execute pe sătenii ce erau datorii statului. Receptorii vădându-se amenințați, au părăsit localitatea. Autoritățile au plecat imediat la fața locului pentru a restabili ordinea. S'a făcut mai multe arestări.

Prietinie anglo-maghiară. Proprietarul engles W. H. Shrubsole a vizitat mai anii trecuți, Ungaria și Transilvania, unde i-s'a făcut din partea Maghiarilor o primire căldurosă. Spre a-și arăta recunos-

pe urmă Hurmuzachi, și vedem acum că o ia ca bună și d-l Iorga.

Dér acosta era o greșală a lui Klein cum a recunoscut-o el însuși, când i-s'a spus, că Aron era acum vicar apostolic numit de însuși pontificale din Roma, care de la unire încôce era tribunalul suprem al bisericii unite. Atunci Klein revocă decretul de excomunicare în contra lui Aron în Maiu 1748; și deci n'a fost trebuință să fie delegat de afurisenie de către Papa în 1753, cum scrie Samuel Micul.

D-l Bogdan Duică, în studiul său despre procesul lui Klein, dăce că în protocolul conferenței ministeriale din Viena, de la 25 Sept. 1744, se arată că și *clerul unit*, adecă o parte din el, ar fi părît pe Klein, și din aceste cuvinte scôte un argument în contra lui Aron, că el ca cine știe cine, ar fi fost acest „cler unit“. D-l canonic A. Bunea, în scrierea sa despre „Episcopul Ioan Inocențiu Klein“, p. 167-169, s. a. dovedesce netemeinicia acestui argument și în genere a părerii, că Aron ar fi putut acusa pe Klein.

După abdicarea lui Klein și alegerea lui Aron ca episcop în 1750 par a se fi

cința Shrubsole ține acum o serie de conferențe asupra Ungariei. În aceste conferențe vorbește elogios despre ospitalitatea maghiară. După cum se vede dintr-o scrisoare adresată unui ziar din Budapesta, Shrubsole nu e mulțumit de loc cu rezultatele practice ce le-a ajuns până acuma prin conferențele sale. El promite însă, că și pe viitor va fi un neobosit protagonist al prietăriei Anglo-maghiare.

„Sfântul George“ în fir de aur și argint. Alături de bustul prințului Carol, înscris de d-șora Maria Drăghicescu, atracția expoziției artistice de la Ateneu, în București, o face tabloul spus de Radu I. Pop, reprezentând pe sf. George călare, lucrat în relief în fir de aur și argint veritabil. Tabloul fusese destinat pentru expoziția din Paris, dar nu a putut fi terminat la timp. El lucrat în atelierul d-lui Radu I. Pop, după arangiamntul și sub supravegherea d-lui Pop și au trebuit trei ani de muncă subtilă și migăloasă, până a putut fi terminat.

Societatea pentru încurajarea rassei cailor în țară. (Jokey-club) Din darea de seamă se constată, că Societatea a distribuit în anul 1902, ca premii în alergări, suma de 146,575, inferioară cu vre-o 90,000 lei, la suma din anul precedent. Cu totă această scădere, probabil numai trecătoare, se constată o creștere cu totul surprinzătoare în numărul cailor de pur sânge născuți în țară și importati. Astfel au fost înscrisi în 1902 50 mânzi de pur sânge, născuți în acel an, și 15 armăsari și epe adulți importati. Printre aceștia Solon, câștigător în Franța a unei sume de 90,000 lei, armăsar de mare valoare, apoi Bristol, care are și dânsul stofa unui reproducător pentru mai târziu. Acesta dovedește, dice „Cron.“, că sunt în țară proprietari, cari nu cer decât să-și impună sacrificii, dar statul n'ar trebui să fie așa de indiferent față cu societatea.

Negustor de vinuri escroc. Marele negustor de vinuri Moritz Steinberger, care fugise din Ungaria, lăsând datorii enorme, a fost arestat în New-York. Consulul austro-ungar din acel oraș a luat măsurile necesare, pentru ca jupânul Steinberger să fie estradat.

Patronii și lucrătorii meseriași de încălțăminte din București, precum și curelarii și șelarii români și de diferite națiuni din București, și-au constituit corporația conform legii meseriilor, în 19 Ian. v. sub înalta protecție a Maj. Sale Regelui. Ei dela întrunirea lor au adresat Regelui o telegramă, aducându-i omagiu de recunoștință și profund devotament, și urându-i Lui și întregii familii regale, să trăiască ani mulți, ca sub a Lor protecție „scumpa patrie să-și poată vedea visul ei de aur.“

reînviat bunele relațiuni între ei pentru că însuși Samuel Micul ne spune, că unchiul său adeseori pomenia în rugăciunile sale pe Aron, numindu-l „fratele său episcopul Aron“. Și d-l Iosif Șt. Suluț ne spune în o „lacrimă fierbinte“, după acte aflate în familia sa, că Aron și ca episcop ținea corespondență cu Klein și în 1763 avea de gând să meargă în persoană la Roma, ca să se întâlnească cu el și să-i comunice planul său de a lucra pentru redemptarea națiunii prin știință și cultură.

„Când s'a înălțat la episcopie. drumul său a trecut peste predecesorul său învins...“ dice d-l Iorga. Ce însemnează aceste vorbe însemnătoare? Lucrat-a Aron să surpe pe episcopul său, ca să-i iee locul? Dar Klein în urma unei eroice stăruințe de a-și păstra scaunul, chiar prin acte revoluționare, a fost silit să abdică în 1751. Scaunul rămăsese vacant. Și împărăteasa voia să numească la Blășiș pe un străin, pe episcopul rutean din Muncaci. Clerul însă a avut prevederea de a nu da nici un vot ruteanului, la alegerea celor trei candidați de episcop, între cari era și Aron cu cele mai multe voturi.

Bancnote de 10 corone falsificate. Procurorul din T.-Mureșului, în urma unor denunțări anonime, a descoperit o bandă de falsificatori cu sediul în S.-Sângeorgiu. Se dice, că printre membrii bandei ar fi mai mulți proprietari.

Dela Monte-Carlo. Doi domni elegant îmbrăcați au intrat în prăvălia bijutierului Bronfort din Monte-Carlo, și au cerut să li-le arate brilate, ținând de vorbă pe bijutier într'un colț al prăvăliei. În vremea acesta complicitățile lor jefuiau vitrina, la spatele negustorului. Dânsii au furat bijuterii în valoare de trei sute de mii de franci. Hoții n'au fost prinși și nu s'a dat de urma lor. — Americanul Kelly, după ce câștigase sume enorme de bani la ruletă, a fost otrăvit de o cocotă care i-a luat banii.

Manifestație social democrată în Viena. Partidul social democrat din Viena a arangiat în ziua de 4 Februarie meetingul de protestare contra proiectelor militare.

4. Pentru folosire esteriloră. Durerile de încheieturi, de reumatism și șoldină, precum și tot felul de aprinderi se vindecă cu succes sigur folosindu-se *spiritul lui Moll*. Prețul unei sticle 1 cor. 90 filerl. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. s. reg. A. Moll Viena Tuschlauben 9. În farmaciile din provinciile se se ceară preparatul A. Moll pro edat cu marca de contravenția și subscriere.

Sciri locale.

Un moșneg călcat de caii unui birjar. Eri după ameză două dame se plimbau cu sania prin strada lungă. Tocmai atunci trecea moșneagul Gheorghe Sêrbu pe stradă și nebăgând de seamă nu s'a putut feri, așa că a ajuns între picioarele cailor, suferind grave leziuni. Sêrbu și-a pierdut conștiința și în starea acesta a fost transportat la spitalul civil, unde a și murit peste câteva ciasuri.

Spargerii în Scheiș. În noptea de 3 spre 4 Februarie pe la miezul nopții nevasta măcelarului Chiroiu auzi sgomot în odaia dinspre stradă. Chiroiu a intrat în odaie și cu mirare a vădit acolo un om strein, care scoțocea într'un dulap. Prins în flagrant, hoțul și-a lăsat prada și a sărit pe ferăstră. — O a doua spargere s'a făcut în casa Elenei Benchea, care actualmente se află în România. Aici se crede, că spărgătorul a dat de pradă bogată, deoarece se dice, că Elena Benchea are bani și juvaeruri. — Poliția urmărește pe făptuitorii.

Accident într'o fabrică de postav. Lucrătorul G. Kellner din fabrica de postav a lui Scherg în Blumena umblând la mașină, i-s'a prins mâneca și trăgându-i și mâna sub cilindru, i-a strivit tot brațul. Brațul nenorocitului lucrător a fost amputat la spitalul civil.

În asemenea împrejurări a nu primi episcopia ar fi fost o greșelă enormă și o lipsă de la datorie.

„A păstorit o turmă ce-i tot scăpa de sub cărje“. Greșelă, rea voință, și cum trebuie să considerăm, asemenea vorbe date în dispreț despre Aron, fără a ține seamă de greutatea cu cari avea de a se lupta acest episcop, ca să împiedece fatala desbinare a Românilor în două tabere inimice?

Nemulțămirea și răvririle poporului de sub păstoria lui Aron erau motivate nu de nevrednicia lui, ci de realizarea condițiilor politice și sociale ale unirii, și erau nutrite de străini și sprijinite chiar de curtea rusă. Este un merit al acestui episcop, decât în acele grele împrejurări prin zelul și spiritul său cumpanit, a putut rămâne stăpân măcar pe o parte din terenul bisericii române unde se pôte începe și continua prin cultură opera de regenerare, plănuită de predecesorul său.

(Va urma).

M. Străjanu.

Lecții din limba franceză de o profesora diplomată de origine franceză, atât din gramatică, cât și din literatură și conversațiune, cu prețul forte eften de 1 corona pe o oră, atât în locuința respectivului, cât și acasă la D-sa. Detaliu în Villa Kertsch, la camera Nr. 12.

Principesa de coronă a Saxoniei.

După-cum se anunță din Dresda, principesa de coronă și-a retras acțiunea de divorț.

În urma împrejurării, că Giron petrece în Mentone, regele Saxoniei, care avea de gând să meargă la Mentone, și-a schimbat acest plan. După-cum se svescesce în cercurile Curții, regele Gheorghe își va alege ca loc de petrecere pentru primăvară oră Abbazia oră Cannes.

Diarele italiene adusesse scirea, că în Mentone s'ar fi făcut demonstrațiuni contra lui Giron și a principesei de coronă a Saxoniei. Scirea acesta se desminte din isvor autorizat. După-cum se svescesce, părechea amorosă așteaptă acordarea unui „salvus conductus“, spre a pute merge la Salzburg. În Mentone nu vor rămâne, de cât până la sfârșitul lunii Februarie.

Am amintit despre scrisoarea energetică, pe care a trimis-o princesa Luisa tatălui său. Casul princeseii nu este prevădit în regulamentul Curții austriace. În codul civil al imperiului german este prevădit, că în cas de divorț, femeia care din propria sa vină se desparte de pat și masă, pôte să-și reia numele familiar. De ore-ce însă în urma hotărârii împăratului, fosta Archiducesă nu mai are nume familiar, i-s'a dat libertatea de a-și alege un nume ore-care, ceea-ce Luisa de Toscana refuză categoric.

La o opoziție atât de energetică din partea prințeseii nimeni nu se aștepta și acuma vor căuta a suplini lacuna regulamentului Curții printr'un compromis.

Fraudele dela ministeriul de finanțe român.

Afară de Parisianu și Demetrescu, triștii eroi ai fraudelor comise la ministeriul de finanțe român, se svescesce, că ar fi implicați și alți funcționari. Unul din cei bănuți, Măcărescu s'a sinucis, ca să scape de rușine și de pedepsă. Eță ce scrie în cestiunea acesta „V. N.“:

Încă din primele zile ale arestării lui Parisianu și a lui V. Demetrescu, acești doi foști funcționari ai ministeriului de finanțe au ridicat acușatiuni în contra d-lui E. Măcărescu, fost sub-director al datoriei publice înainte de Parisianu.

E. Măcărescu însă, se bucura de-o reputație cât se pôte de frumoasă și era citat adese-oră ca un model de probitate. Acușatiunile ridicate contra sa trebuiau deci susținute prin dovezi temeinice.

Instrucția continuându-se, a dovedit, că E. Măcărescu, în cursul unui an și două luni, începând de la 1900, cumpărare, prin banca de scont, 17 titluri de rentă 4 la sută de 5000 lei fie-care și toate eșiseră la sorți.

16 din aceste titluri au fost încasate de Măcărescu prin un fost ajutor al său, d-l Florian, ér al 17-lea l'a încasat chiar el.

Duminecă, d-l procuror general Tătaranu a mers acasă la Măcărescu, ca să-l aresteze. Măcărescu însă lipsea; plecase la Roșiorii de Vede, trimis într'o anchetă de direcția băncii Agricole.

Eri dimință, Lună, Măcărescu trebuia să sosescă în Capitală. Neterminându-și însă ancheta, a întârziat.

Acestă întârziere părând suspectă, judecătorul de instrucție lansase prin telegraf astăzi dimință, Marți, la ora 9 și jum., un mandat de aducere contra lui Măcărescu.

Măcărescu însă, plecase adă dimință cu trenul, de la Roșiorii-de-Vede la T.-Măgurele.

Pe la orele 8 1/2, după-cum telegrafăză procurorul de Teleorman, pe când trenul se apropia de gara T.-Măgurele, în dreptul kilometrului 241.75, Măcărescu, fie prin accident, fie cu voință, a cădut séu

s'a aruncat, între vagone, și a fost tăiat în bucăți de roțele trenului.

Nefericitul lasă în urma sa o soție și mai mulți copii.

Față cu emoțiunea produsă de implicarea lui Măcărescu în fraudele de la ministerul de finanțe și față cu născocirile ce au fost puse în circulație, avem datoriată și suntem în pozițiune de a afirma că după minuțioasele investigațiuni de până astăzi, nici o altă persoană nu se mai află implicată și nici instrucția, nici parchetul nu au nici o bănuielă în potriua alt-cuiva, în afară de cei puși în acușatiune.

Literatură.

„Școla și Familia“, a cărei reapariție am anunțat-o în numărul nostru de ieri are următorul sumar: 1. Cătră onor. cetitori — *Redacțiunea*. 2. Problema școlei primare — I. *Dariu*. 3. Genul, ca categorie gramaticală, N. *Sulică*. 4. Părinți buni și copii buni — *Emil*. 5. Ioan German, schiță biografică cu portret. I. *Dariu*. 6. Lecțiune pregătitore din religione — I. *Aron*. 7. Lecțiune practică din aritmetică; predarea numărului 8 pentru anul I de școlă — D. *Marcea*. 8. Corespondență particulară. — P. *Cipou*. 9. Cronica școlei. 10. Pentru distracție.

Revista care se prezintă și ca exterior forte bine, va publica în rubrica „Lcna școlei române la sfârșitul veacului XIX“ câte un portret și schiță biografică de a dascălilor noștri.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 4 Febr. Pôrta a comunicat ambasadelor copie după raportul agentului consular otoman din Rusciuk, după care s'ar fi organizat șapte bande bulgare, care numără 6730 omeni, pentru Macedonia. Aceste bande operază în mai multe județe, mai ales în vilaietul Salonic.

Constantinopol, 5 Febr. Atât la ambasada rusă, cât și la cea austriacă se lucră cu mult zel la completarea proiectelor de reforme pentru Macedonia.

Londra, 5 Februarie. În cestiunea conflictului din Venezuela, aliații n'au nimic contra, ca Venezuela să-și reguleze datoriile și cu alte puteri, cer însă, ca relativ la pretensiunile ce le au aliații, Venezuela să încheie o convențiune deosebită și nu comună cu convenția încheiată cu alte puteri. Puterile aliate vor menține blocusul până nu vor fi satisfăcute în acest punct.

Diverse.

Opera din New-York a ajuns, grație dârniciei înaltei societăți americane, unul din teatrele unde se pot auzi cei mai buni cântăreți. Opera e dirijată, din punctul de vedere financiar, bine înțeles, de-o societate compusă din trei-deci și cinci de acționari, cari formând un fel de club, posed toate lojile parterului; fie-care din ei a vărsat câte 150.000 de franci; și decât întreprinderea nu și-a acoperit cheltuelile la finele anului, ei împlinesc deficitul așa încât o lojă costă aproape 21 de mii (21.000) franci pe an pe proprietarii lor, cari le pot dărui séu vinde numai decât acționarii vor consimți să primescă printre ei pe noul abonat. Sumele plătite artiștilor sunt în aceleași proporții: 7.500 de franci se dă pe séră lui Jean Reszke; afară de această sumă, mai încasază și tantiema fie cărei reprezentații și cum în fie-ce séră când cântă el, sala e plină, o reprezentație îi aduce 12.500 de franci. Ema Calvé care la prima-i apariție pe scenă a primit 1.500 de franci, primesce adă 9.000 de franci afară de tantiemele fie-cărei reprezentații. Cei-alți artiști cari mai jocă la acest teatru sunt d-na Semblich, Plancon, Edouard de Reszke, Campanari, Scotti, Van Roog.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Călindarul Plugariului.

A apărut și se poate procura de la tipografia A. Mureșianu — Brașov, „Călindarul Plugariului“. Prețul, cu porto, 25 cr. (50 bani).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obișnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele postale, scala timbrelor, Măsurile, târgurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților români.

În partea literară vedem portretul bine reușit al repausatului episcop Mihail Pavel cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Res-tignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Să-l urmărim“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cinci într-o păstăie (poveste de Andersen), Lulăua lui moș Radu, Legenda pământului și a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănățene) de regretatul tânăr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine reprezentată prin următoarele articole: „Dușmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea zomilor“ de A. Boldor, „Cauzele de ce sămănăturile sunt rele“ de N. H. Vechulescu, „Insecte stricacioase pomilor și viilor“, „Ce plătesce banul și cum îl eruțăm noi?“

După partea economică urmează pe mai multe pagini diferite „povești“, apoi „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mulțime de anunțuri.

9770 — 1902 sz.

tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint teleklönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Kosztapál Anna végrehajthatónak Ifj. Kosztapál János végrehajthatást szenvedő elleni 39 kor. tőkekötvetelés és járulékal iránti végrehajthatási ügyében a brassói kir. törvényszék (a hosszufalusi kir. járástörzség) területén levő a zajzoni 2533 számú tlykvbén fekvő, a 363, 364 hrszámú egész ingatlanra 830 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendeite és hogy a fennebb! megjelölt ingatlanok az 1903 évi február hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor, Zajzon község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladadni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz.

42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Brassó, 1902 évi Szeptember hó 23-ik napján.

A brassói kir. törvényszék, mint tlkönyvi hatóság.

Kovács,
e. bíró.

Un învățăcel

care se fie din o familie onestă și posedă 1—2 clase civile, reale seu gimnasiale, pe lângă întreaga întreținere se primesce momentan în prăvălia cu mărfuri micste a Domnilor B. Popovits și Fii în Hatzeg.

O casă de vânzare.

Casa din Blumena în Strada Spitalului nr. 2, în colț, cu 3 odăi, bucătărie etc. este de vânzare din mână liberă.

Informații se pot lua tot acolo.

1—4. (888)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Spirit denaturat

din fabrica de spirit a firmei Friedrich Czell și filii, care are escelentă putere de iluminat și e foarte cu spor, se capătă cu prețul diiei în depositul de ape minerele la

Wilhelm Dresnandt,

4—12 Strada Vămei Nr. 23.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la librăria și Nic. I. Ciurcu la Eremias Nepoții.

Se recomandă cu deosebire Damelor că perul din față, după brațe seu la locuri unde nu trebuie se fie, se poate înlătura în puțină minute, folosind

Tinctura pentru înlăturarea perului a lui NEUSTÄDTER, mijloc absolut nestricăcios. Nesupărător pielei. 1 flacon cu instrucție 2 cor. Se află numai la

EUGEN NEUSTÄDTER BRAȘOV,

9—10 Farmacia la „Schutz Engel“. Târgul grăului. (760)

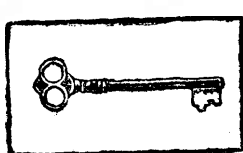
Săpun SCHICHT.

M A R C A :

Cerbu seu Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor

și prin urmare și cel mai ieftin.

Nu conține ingrediente străine vătătoare.

Se capătă pretutindenă

La cumpărare se se observe, ca pe fie care bucată de săpun se fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

33 — 40. (725)

Cine dorește să aibă un costum bun, elegant și trainic acela să facă cumpărătura necondiționat la

HANS FIELES

in Brașov, Strada Vămei nr. 13,

unde se află tot-deuna un asortiment mare de stofe

de Loden-Tiroles neintrecut de durabile, precum și Stofe de Kamgarn

dela cele mai ieftine până la cele mai scumpe. Kamgarn negru, Peruvians pentru costume de salon și fracuri.

La dorință pot recomanda croitorii buni, cari sunt în stare să lucreze în 10 ore un costum durabil și fără scăderi.

Recunoscințe număröse.

Mă rog de a visita Magazinul meu, fără a fi silit la cumpărătura.

Hans Fieles,
Strada Vămei nr. 13.

(754,17—20.)

Mostre se trimit cu bonificarea spese/or poștei.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomach și pântece, în contra cărcelilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorheidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșee mereu de mai multe decenii încöce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coröne 2. — Falsificățiile se vor urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de recelă. Prețul unei sticle originale plumbate, Coröe 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peli, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Coröne 1.80. Fie-care bucăță de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principala prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La deposite se se cîră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an 24 „	Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“